

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.I.35.575/2013/5.szám

A Kúria a Rézmovits és Poór Ügyvédi Iroda, dr. Rézmovits Péter ügyvéd (fél címe) által képviselt felperes neve felperesnek a dr. Farkas Ervin jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó-és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vám Főigazgatósága alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. június 4-én kelt 23.K.29.181/2013/6. sorszámú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.K.29.181/2013/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 340.500 (háromszáznegyvenezer-öttszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

V. F. és V. F.-né adósok 2008. októberében deviza alapú lakáshitel szerződést kötöttek a felperesi bankkal a szám alatti lakóház megvásárlásához. Az ingatlan hitelbiztosítéki értéke 6.300.000 Ft, a felvett kölcsön 6.000.000 Ft volt, melyből 2.220.000 Ft erejéig az állam készfizető kezességet vállalt. A felperes a kölcsönszerződést 2011. szeptemberében felmondta, ugyanis az adósok nem tettek eleget törlesztési kötelezettségüknek, majd benyújtotta az adóhatósághoz kezességbeváltási igényét 3.404.857 Ft továbbá 776 Ft napi növekmény összegben. Az adóhatóság a kezességbeváltási eljárás eredményeképpen a kérelmet elutasította. Határozatában kifejtette, hogy az adósok első késedelve 2008. decemberében következett be, azt követően pedig 2010. februárban és 2010. júniusban két nagy összegű - összesen 4.577.201 Ft - adó- és járuléktartozás miatt végrehajtási jogot jegyeztek be az ingatlanra. Ehhez képest a pénzüintézet csak 2010. augusztusban küldte az első teljesítésre szóló felszólítást az adósoknak, végül összesen 15-öt. Az adósoknak a ... Zrt-vel, lakáselőtakarékosági szerződése volt, de a pénzüintézet 2009. június 17-én azt felmondta és a meglévő megtakarítást (788 svájci frank, 195.000 Ft) a felperes részére

átutalta. Ugyanakkor a felperes a kölcsönszerződést erre tekintettel nem módosította, sőt az átutalt összeget csak 27 hónappal később, 2011. szeptemberben írta jóvá az adósok számára. Hivatkozott az adóhatóság a Ptk. 273-276. §-aira, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban Hpt.) 78. § (1) és (4) bekezdésére, valamint a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban Vht.) 165-170. §-aira és megállapította, hogy a felperesi pénzügyi intézet mindezen szabályokra tekintettel nem tett eleget az ún. utógondozási kötelezettségének. Figyelnie kellett volna az adós pénzügyi helyzetét, a fedezet meglétét különös tekintettel arra, hogy a kezes helyzete nem válhat terhesebbé, mint amilyen a kezesség elvállalásakor volt. A végrehajtási jog ingatlanra történő bejegyzése egyértelműen hátrányos a kezes számára figyelemmel a kielégítési sorrendre és arányokra. A végrehajtási jog bejegyzése a kölcsönszerződés szerint is felmondási ok (V/1/b. pont, IV/2/a. pont). 12 hónapja volt a banknak, mint jelzálogjogosultnak, hogy a megnyílt kielégítési jogával éljen, melyet elmulasztott. A felperes a saját belső szabályzatát is megsértette, amikor a lakáselőtakarékossági szerződés felmondása után a kölcsönszerződést nem módosította illetőleg nem mondta fel.

A fellebbezés nyomán eljáró alperes az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében kérte az alperesi határozat első fokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését, az adóhatóság új eljárásra kötelezését. Álláspontja szerint téves az alperesi álláspont, hogy a kezes kötelezettségeinek esetleges terhesebbé válása egyben a kezes szabadulását is jelenti. E feltételeket ugyanis két önálló jogszabályi rendelkezés tartalmazza, a Ptk. 273. § (2) bekezdése és a 276. § (2) bekezdése. A kezes helyzetét csak összességében lehet értékelni. Egyébiránt a végrehajtásból befolyó összeg is az alperest illeti meg.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.K.29.181/2013/6. számú ítéletével a keresetet elutasította. A bíróság osztotta a másodfokú határozat indokait. Hivatkozott a Hpt-ben foglalt utógondozás szükségességére és e körben arra, hogy a felperes időszerűen nem gyakorolta felmondási jogát, sokáig tolerálta az adósok fedezetelvonó magatartását, noha számos eszköze lett volna ez ellen fellépni. Mindez ok-okozati kapcsolatban állt azzal, hogy a kezes követelése terhesebbé vált, miáltal legfeljebb részleges megtérülésre számíthatott. Ezt pontos számszaki levezetéssel az alperes bemutatta, a határozatát a szükséges körben és részletességgel megindokolta, a kezességbeváltási kérelem elutasítása helyes jogszabályi hivatkozással történt.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az alperes határozatának az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését, az elsőfokú adóhatóság új eljárásra kötelezését, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a 4/2005. (I.12) Korm.r. (továbbiakban: Korm.r.) 1. § (2) bekezdését, 7. § (4) bekezdését, a Hpt. 78. § (4) bekezdését, a Ptk. 258. § (3) bekezdését és 273. § (2) bekezdését.

Előadta, hogy a bíróság két fő okból utasította el a keresetet: egyrészt a felperes a végrehajtási jog bejegyzését követően nem keresett kielégítést a jelzálogként felajánlott ingatlanra, illetve a szerződést nem mondta fel, másrészt a felperes a hitel utógondozása során nem tett eleget a Hpt-ben írt kötelezettségének, miáltal a kezes kötelezettsége terhesebbé vált. A felperes álláspontja szerint azonban egyik indok sem alapos.

A végrehajtáson kívüli értékesítés nem javította volna a kezes helyzetét, ugyanis a vételárból előbb a zálogjoggal biztosított bankot megillető kölcsönösszeget kellett volna kielégíteni. A kezes, akinek nincs zálogjoga, a végrehajtóval egy sorban jogosult arányosan a kielégítésre. Az azonnali felmondással az adós kötelezettsége is megnőtt volna, ami további fizetéseképtelenséget eredményez. Az, hogy a felmondás mely időpontban, és a hátralék milyen mértéke esetén áll be, bankszakmai döntés. A felmondás önmagában nem alkalmas arra, hogy azzal a felperes a bejegyzett végrehajtási jog törlését kikényszerítse. A kezes helyzete nem a bejegyzett végrehajtási jog miatt, hanem az árfolyamváltozás következtében vált terhesebbé.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja alátámasztására hivatkozott a Kúria Kfv.VI.35.641/2012/9. számú ítéletére.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között, az ott megjelölt jogszabályok alapján vizsgálja felül [a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 272. § (2) bekezdés, 275. § (2) bekezdés, BH 2002.490., KGD 2002.262.].

A Kúria hasonló tényállás mellett több döntésében egységesen úgy foglalt állást, hogy hathatós intézkedésként sem az alperes, sem a bíróság nem olyan cselekményt vár el a felperestől, amelyre nem volt ráhatása vagy lehetősége, hanem azt, hogy a felperes a hitel utógondozása során a kezes érdekeire is figyelemmel időben tegye meg a lehetséges és szükséges lépéseket, illetőleg a döntések azt rótták a felperes terhére, hogy a lehetséges intézkedéseket -

így az azonnali hatályú felmondást - ne késedelmesen gyakorolja (BH213/5/K.17., Kfv.VI.35.641/2012/9. Kfv.V.35.360/2013., Kfv.I.35.555/2013/5). A felperes intézkedését mind a kölcsönszerződés, mind pedig a vonatkozó jogszabályok lehetővé tették.

A perbeli végrehajtási jog bejegyzése következtében az ingatlanra a felperes tudtával olyan teher került, amely a kezes kielégítését veszélyeztette. Ebből a szempontból a kezes helyzete terhesebb irányba változott, mint amilyenben a szerződés megkötésekor volt. Az elsőfokú bíróság - alperessel egyezően - helytállóan következtetett arra, hogy mindezt a felperes megelőzhette volna, ha gyakorolja az azonnali hatályú felmondás jogát az erre okot adó végrehajtási jog bejegyzésekor. Egy követelés behajthatatlannak minősíthető akkor is, ha a behajtás érdekében intézkedésre még nem került sor, de előre látható és számszakilag tételesen levezethető egy esetleges behajtás eredménytelensége. Ezt a levezetést az alperes határozata és a felülvizsgálati kérelemmel támadott első fokú jogerős ítélet helytállóan tartalmazza. (Az ítéletben helytelenül szereplő végrehajtási összeg számelírás.) Alaptalan az a felperesi érvelés, mely szerint a kezes helyzete nem a végrehajtási jog bejegyzése, hanem az árfolyamváltozás miatt vált volna terhesebbé.

A felperes a hitel utógondozása során tanúsítandó magatartást alaptalanul tekintette a perbeli esetben kizárólag szakmai döntésnek. Annak következtében, hogy az állami kezességvállaláshoz kapcsolódó jogszabályi feltételek megtartását szigorúan kell vizsgálni, nemcsak a belső szabályzat nem ronthatja le a kezességre irányadó jogszabályokat (Kúria Kfv.I.35.481/2013/4.szám), hanem az esetenkénti ügyviteli szakmai döntésekre hivatkozva sem lehet a kezes hátrányos helyzetbe hozni. A Korm.r. hatálya alá tartozó kezességbevéltési szándék esetén csak arra van lehetőség, hogy a Hpt. 78. §-ával összhangban gondosnak minősíthető szakmai döntések kerüljenek meghozatalra.

Az állam a készfizető kezességet annak alapulvételével vállalja el, hogy a hitelintézet a rá vonatkozó jogszabályok szerinti szakmai gondosságot tanúsítja, a saját maga által támasztott követelményeknek és a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően eleget tesz annál is inkább, mert a készfizető kezességet vállaló állam nincs abban a helyzetben, hogy a bevéltési igényt megelőzően bármit is ellenőrizzen.

Az elsőfokú bíróság az alapul szolgáló tényekből az irányadó jogszabályok alapján helytálló következtetést vont le. A Hpt. 78. §-a szerinti szakmai gondosság követelményének megsértésére figyelemmel megalapozottan és jogszerűen utasította el a felperes keresetét.

A fentiekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alkalmazásával kötelezte a pernyertes alperes felülvizsgálati költségének megfizetésére.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest.

Budapest, 2014. április 17.

Dr. Darák Péter sk. a tanács elnöke, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet sk. előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva sk. bíró